Европейски парламент
2024-2029

Комисия по заетост и социални въпроси
Председателят

8.9.2025

Г-н Йохан Ван Овертвелд
Председател
Комисия по бюджети
БРЮКСЕЛ

Относно: Становище относно мобилизирането на средства от Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници във връзка със заявление от Белгия — EGF/2025/001 BE/BelGaN — Белгия (2025/0198(BUD))

Уважаеми господин Председател,

В рамките на горепосочената процедура на комисията по заетост и социални въпроси беше възложено да представи становище на Вашата комисия. На своето заседание от 2 септември 2025 г. тя реши да представи това становище под формата на писмо.

Комисията по заетост и социални въпроси разгледа този въпрос на своето заседание от 8 септември 2025 г. На същото заседание тя реши да представи на водещата комисия по бюджети становището, изложено по-долу.

С уважение,

Ли Андерсон

СТАНОВИЩЕ

А. като има предвид, че на 21 февруари 2025 г. Белгия подаде заявление за мобилизиране на средства от Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници (ЕФПГ) в съответствие с член 8, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/691 (Регламента за ЕФПГ) вследствие на съкращения в BelGaN BV (BelGaN) в Белгия в икономическия отрасъл от разделение 26 по NACE Rev. 2 („Производство на компютри, електронни и оптични продукти, електрическо оборудване“); като има предвид, че съкращенията, извършени от BelGaN, са в региона на ниво 2 по NUTS Oost-Vlaanderen (BE23);

Б. като има предвид, че Белгия е подала заявлението въз основа на критериите за намеса по член 4, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/691, съгласно които следва да е налице прекратяване на дейността на най-малко 200 съкратени работници за референтен период от четири месеца (в случая от 31 юли 2024 г. до 30 ноември 2024 г.) в дадено предприятие в държава членка, включително когато това прекратяване на дейността се случва при негови доставчици и производители надолу по веригата и/или самостоятелно заети лица; като има предвид, че след оценка на заявлението Комисията е заключила в съответствие с всички приложими разпоредби на Регламента за ЕФПГ, че условията за предоставяне на финансов принос от ЕФПГ са изпълнени;

В. като има предвид, че заявлението засяга 417 съкратени работници (отговарящи на условията бенефициери), чиято дейност е прекратена в посочените по-горе икономически сектори;

Г. като има предвид, че на 26 август 2025 г. Комисията представи на Парламента и Съвета предложение за решение за мобилизирането на средства от ЕФПГ в полза на Белгия в подкрепа на реинтеграцията на пазара на труда на всички съкратени работници (417 бенефициери от целевата група);

Д. като има предвид, че събитието, довело до тези съкращения, е обявяването в несъстоятелност на предприятието BelGaN. като има предвид, че BelGaN е поело производствените мощности и съоръженията за научноизследователска и развойна дейност на Onsemi, производител на полупроводници от САЩ, в Oudenaarde с цел да развие технологиите за интегрални схеми на основата на галиев нитрид (GaN); като има предвид, че GaN има значителен потенциал в сектора на полупроводниците, като предлага съществени подобрения по отношение на резултатите и ефективността в сравнение с традиционните интегрални схеми на силициева основа. като има предвид, че предприятието BelGaN, което се представя като производител на полупроводници с фокус върху автомобилния сектор, е търсило активно нови инвеститори, за да даде тласък на своя капиталоемък преход от производител на интегрални схеми на силициева основа към производител на интегрални схеми на основата на галиев нитрид. като има предвид обаче, че сам по себе си потенциалът на GaN не е бил достатъчен, за да се запази предприятието жизнеспособно и че то е претърпяло спад в дейността си през 2023 г., като е отчело нетна загуба в размер на 8,3 милиона евро

при приходи в размер на 55 милиона евро в резултат на нарастващите разходи за енергия, химикали и труд. като има предвид, че предприятието не е успяло да привлече достатъчно инвестиции, което в крайна сметка е довело до провала му. BelGaN е прекратило дейността си и е подало молба за обявяване в несъстоятелност на 30 юли 2024 г., което е довело до 417 съкращения;

Е. като има предвид, че от 2022 г. насам случаите на несъстоятелност в Белгия нарастват; като има предвид, че през 2024 г. над 11 000 предприятия са подали молба за обявяване в несъстоятелност, от които 57 % са във Фландрия, което е най-големият брой от 2013 г. насам. като има предвид, че в резултат на това са били загубени 32 566 работни места (59 % във Фландрия), което е с 18,3 % повече, отколкото през 2023 г.; като има предвид, че неотдавнашните преструктурирания, като например съкращенията във Van Hool, Sappy и Purmo, за които Белгия кандидатства за подкрепа от ЕФПГ, засягат фламандския пазар на труда: броят на откритите работни места в сектора намалява;

Ж. като има предвид, че Oudenaarde е най-силно засегната от съкращенията в BelGaN територия; като има предвид, че на годишна база през декември 2024 г. броят на безработните, търсещи работа в Oudenaarde, се е увеличил с 9 %; като има предвид, че увеличението е било особено осезаемо сред висококвалифицираните и средноквалифицираните безработни (съответно +13,5 % и +12,9 %), докато сред нискоквалифицираните то е било 3 %; като има предвид, че в Oudenaarde броят на свободните работни места, докладвани от работодателите на VDAB, фламандската публична служба по заетостта, е намалял с 17,7 % на годишна база през 2024 г.; като има предвид, че броят на откритите работни места е следвал същата низходяща тенденция, намалявайки с 21,8 % през 2024 г. в сравнение с 2023 г. или с 32,4 %, ако се вземат предвид само промишлените професии, което е показателно за охлаждане на пазара на труда; като има предвид, че според VDAB съчетанието от застаряваща работна сила и липсата на интерес към НТИМ (науки, технологии, инженерство и математика) сред по-младите хора затруднява заместването на пенсиониращите се работници на работни места в промишлеността, което може да се превърне в предимство за бившите служители на BelGaN в преход към заетост;

З. като има предвид, че изпадането в несъстоятелност на BelGaN е било неочаквано. Със съгласието на представителите на работниците – Общата федерация на труда в Белгия (ABVV) и Конфедерацията на християнските синдикати (ACV), VDAB е решила незабавно да започне да предоставя мерките на работниците, вместо да изчаква евентуално придобиване; като има предвид, че поради това е била възможна само ограничена подготовка; като има предвид, че Thema Foundries вече потвърдиха, че ще вземат бившия обект на BelGaN, за да създадат нов център за фотонни интегрални схеми във Фландрия; като има предвид, че това би могло да открие нови възможности за работа за бившите работници от BelGaN , съкратени миналата година, които вече ще са се възползвали от подкрепата от ЕФПГ;

И. като има предвид, че съгласно предвиденото в член 8 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021 – 2027, изменен с Регламент

(ЕС, Евратом) 2024/765 на Съвета от 29 февруари 2024 г., ЕФПГ не може да надхвърля максимален годишен размер от 30 милиона евро (по цени от 2018 г.);

Предвид гореизложеното комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по бюджети да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. припомня, че целта на ЕФПГ е да се покаже солидарност с бенефициерите и да им се предостави подкрепа; счита, че финансирането от ЕФПГ следва да бъде насочено главно към активни мерки на политиката на пазара на труда и персонализирани услуги, целящи бързото реинтегриране на бенефициерите на достойни и устойчиви работни места във или извън първоначалния им сектор на дейност; подчертава значението на подготовката и оказването на подкрепа на работниците за спешно необходимия екологичен и цифров преход на европейската икономика и европейското общество; във връзка с това изтъква отново важната роля, която Съюзът играе, включително чрез ЕФПГ, като допринася за финансирането на необходимите квалификации за справедливия преход в съответствие с Европейския зелен пакт;

2. изразява съгласие с Комисията, че условията, посочени в член 4, параграф 2, буква а) от Регламента за ЕФПГ, са изпълнени и че следователно съгласно този регламент Белгия има право на финансов принос в размер на 931 690 EUR, съставляващ 85 % от общата сума в размер на 1 096 107 EUR, която включва разходи за персонализирани услуги в размер на 1 052 607 EUR и разходи за дейности по подготовка, управление, информиране и популяризиране, контрол и докладване в размер на 43 500 EUR;

3. отбелязва, че Белгия е докладвала, че в националното трудово законодателство относно активното управление на преструктурирането от предприятията, които преминават процес на преструктуриране, се изисква да създадат звено за заетост, чиято цел е да предостави на работниците, съкратени чрез колективни съкращения, 30 часа услуги по пренасочване в рамките на период от три месеца (60 часа за период от шест месеца за работниците на възраст над 45 години); предвид на това, че това правно задължение не се прилага в случай на несъстоятелност, VDAB е предоставила услугите по пренасочване на работниците от собствените си ресурси.

4. подчертава, че Белгия е потвърдила, че мерките, за които се предоставя финансиране от ЕФПГ, няма да получат финансови средства по линия на други финансови инструменти на Съюза;

5. отбелязва, че съгласуваният пакет от персонализирани услуги, който се предоставя на работниците, включва следните действия: а) информационни сесии, б) услуги по пренасочване (оценка на цифровите умения, помощ при търсене на работа или помощ при самостоятелна заетост и др.), в) обучение и преквалификация, г) обучение на работното място, д) трудова борса, е) съдействие при търсене на работа и ж) търсене и намиране на подходящи работни места;

6. подчертава по-специално значението на член 7, параграф 2 от Регламента за

ЕФПГ, който изисква съгласуваният пакет да предвижда перспективите на пазара на труда и необходимите умения, които са съвместими с прехода към устойчива икономика с ефективно използване на ресурсите и със специален акцент върху разпространението на уменията, необходими в цифровата индустриална епоха; приветства факта, че обучението в областта на ИКТ в рамките на пакета и допълнителната подкрепа, предвидена в услугите по пренасочване, включват такива умения, и по-специално оценка на цифровите умения и възможност работниците да заемат лаптоп, да бъдат обучени как да го използват и да получат отговори на своите въпроси, свързани с цифровите технологии;

7. припомня възможността за специални мерки с ограничен срок на прилагане в рамките на съгласувания пакет, включително, наред с другото, за изплащане на помощи за отглеждане на дете, както е предвидено в член 7, параграф 2, буква б) от Регламента за ЕФПГ, за да се улесни участието на търсещите работа в предложените дейности.